

GŁOS NARODU

Nr. 63. — ROK XLII.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW KRZYŻA 11
 KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.

 Redakcja niezamówionych artykułów
 nie zwraca i nie honoruje, listów
 nieopłaconych nie przyjmuje.

W T O R E K

5 M A R C A 1935.

Předpłatá wynosi:

Miesięcznie

W Krakowie	
z o noszeniem	cz odnošená
5 - zł.	4-50 zł.

Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	
5 - zł.	

Zagranicą

8 - zł.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

 Redakcja przyjmuje strony
 od godziny 11. do 1g.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Sensacja polityczna.

(Korespondencja własna „Głosu Narodu”)

Warszawa, w marcu.

Mamy więc znowu sensacje w tym typie, które na gruncie warszawskim budzą zawsze największe zainteresowanie. Bo nie zmiana konstytucji, która stała się niejako sprawą domową niewielkiej grupy wybitnych przedstawicieli B. B., nie zapowiedź nowych podatków i dodatków do podatków, nie wreszcie bliska perspektywa nowej polityki wewnętrznej, która w tym razie nosić będzie nazwę inwestycyjnej, absorbują opinię publiczną stolicy. Zajmuje ją co innego. Inne sprawy skupiają jej uwagę, wywołują podniecenie, wprawiają jednych w dobry humor, a u poniekórych budzą nadzieje...

Wobec nastrojów w kraju, które, oczywiście, w stolicy zarysowują się najwyraźniej, sprawami temi są rozdźwięki i tarcia, ujawniające się raz po raz w rządzącym Polską obozie. Nie sposób, a nawet byłoby z wielu względów ryzykowne notowanie wszystkiego, co na ten temat się mówi. Trzeba się ograniczać do faktów znanych, których z tych czy innych powodów nie dało się ukryć i są one dziś przedmiotem powszechnej dyskusji.

Takimi faktami z ostatnich niemal dni są dwie sprawy: afera wice-marszałka Sejmu, p. Karola Polakiewicza, który na podstawie uchwały zarządu klubu B. B., opartej na wyroku sądu obywatelskiego, znalazł się dość nieoczekiwanie poza nawiasem tej organizacji, oraz nie mniej sensacyjny konflikt w łonie prorządowej „partji pracy B. B. W. R.”, którego głównymi bohaterami są: senator Evert i b. ambasador Tytus Filipowicz. Dwie afery polityczne w ciągu kilku dni, nie więc dziwnego, że w światku politycznym w stolicy zawrzało na dobre.

Historję z p. Karolem Polakiewiczem można uważać za skończoną. Wbrew przewidywaniom i oczekiwaniom, nie przybrała ona większych rozmiarów. Spodziewany „bunt” nie nastąpił. P. Polakiewicz podporządkował się uchwale zarządu klubu i złożył mandat poselski. Na temat dalszych losów p. Polakiewicza krąży dwie wersje: według jednej ma wyjechać na dłuższy czas zagranicę, według innej — otrzyma wkrótce stanowisko reagenta. Ponieważ wykluczenie p. Polakiewicza z grona B. B. nie pociągnęło za sobą żadnych dramatycznych następstw, więc można się spodziewać, że i epilog będzie raczej filisterski. Odezwy i uchwały, które pojawiły się w związku ze sprawą p. Polakiewicza i którym początkowo przypisywano dużą wagę, przebrzmiały bez echa, jak przebrzmiały wiele innych na podobne czy pokrewne tematy.

Przypuszczać należy, że w podobny sposób zakończy się konflikt w „partji pracy B. B. W. R.”. Został on wprawdzie silnie rozdmuchany, ale jest rzeczą bardzo wątpliwą, żeby się rozrósł do większych rozmiarów. Jednak mimo wszystko ciężar gatunkowy bohaterów tego konfliktu jest znacznie mniejszy od ciężaru, reprezentowanego przez p. Polakiewicza. Rzecz prosta, nie mamy na myśli walorów osobistych pp. Filipowicza i Everta, ale ich stanowisko w hierar-

chji B. B. P. Polakiewicz był jednym z filozofów tego obozu, czego nie można powiedzieć o pp. Filipowiczu i Evercie.

Natomiast konsekwencje konfliktu „partji pracy B. B. W. R.” mogą być bardziej dokuczliwe, o ile p. Filipowicz będzie, powiedzmy, kontynuował swą akcję odczytów. Może nie tyle sama treść sobotniego odczytu p. Filipowicza, ile okoliczności, w jakich doszedł on do skutku, urządzony pod egidą warszawskiej organizacji P. O. W., nadawał całej tej historii specyficzny posmak i stał się pierwszorzędną sensacją polityczną, wykorzystaną przez różne czynniki, które dotąd przywykliśmy uważać za filary rządzącego reżymu. Z przebiegu odczytu możnaby wnioskować, że filary te zaczynają się nieco chwiać.

Ambasador Filipowicz wziął za tło programu, rozwiniętego w referacie, ujawniającą się obecnie we wszystkich wielkich państwach tendencję do regulowania obrotu społecznego. Punktem wyjścia była dlań polityka Roosevelta, któremu, zdaniem prelegenta, udało się wybitnie złagodzić położenie przez wielką akcję wzmożenia zatrudnienia; przechodząc do krajów Europy, mówca wskazał wysiłki Anglii, Włoch, Niemiec, a nawet Francji w tym samym kierunku, wieńczone wybitnym powodzeniem.

Jeśli teraz przejdziemy od stosunków zagranicznych do polskich, to musimy przede wszystkim uzmysłwić sobie niesłychaną różnicę naszego ogólnego poziomu życia w stosunku do zagranicy. Mówca przytacza szereg przykładów z różnych dziedzin konsumpcji, które do głębi musiały poruszyć słuchaczy. U nas, jako jedyne wyjście z kryzysu rzucono hasło: zacząć pasę i przetrwać. Mówca uważa to wręcz za przeciwieństwo tego, cośmy powinni byli robić. Powinniśmy skorzystać z kryzysu, by wyjść z tej fatalnej sytuacji, jaka jest następstwem faktu, że 2/3 naszego terytorjum jest o sto lat za Europą.

Jedynym wyjściem z sytuacji jest rozwinięcie na szeroką skalę robót publicznych, jako środka, który, nie zwiększając produkcji, znakomicie zwiększa konsumpcję. Jak stwierdzono, w Anglii każdy robotnik, zatrudniony przy robotach publicznych, daje zatrudnienie drugiemu robotnikowi, w Niemczech 1000 robotników, zatrudnionych przez państwo, daje zatrudnienie jeszcze 600 robotnikom.

U nas jedyną maksymą ekonomiczną jest oszczędzanie. Oszczędność jest celowa, gdy ma uruchomić życie gospodarcze. Na to mamy kapitału dosyć i pomoc zagraniczna nie jest nam potrzebna. Kapitałem tym jest przedewszystkiem zdolność do pracy szerokich mas i z drugiej strony ich zdolność konsumpcyjna.

Wielką armję bezrobotnych zatrudnić może tylko wielka planowa akcja. Przeznaczenie około 200 milionów zł. na inwestycje, o czym mówił ostatnio premier Kozłowski, mówca wita z zadowoleniem, uważa jednak, iż to jest zaledwie pokrycie tego, co uprzędnio w budżecie skreślono.

Konkluzją referatu było stwierdzenie ko-

Największą troską rodziców jest zdrowie dziecka

CZEKOLADA I KAKAO

A. PIASECKI S. A.

 Jako produkty sestawiane wyłącznie z czystych i
 szlachetnych surowców, dają pełną gwarancję — że
 ideał zdrowego dziecka da się z łatwością osiągnąć. —

Min. Simon będzie mile widziany w Warszawie.

Londyn (PAT). Cała prasa angielska z zadowoleniem stwierdza, że min. Simon udaje się w czwartek do Berlina, ale nawołuje również do tego, aby wizyty w Moskwie i Warszawie były następnym etapem. — Dzienniki przytaczają komentarz „Gazety Polskiej”, że wizyta min. Simona w Warszawie byłaby mile widziana przez rząd polski.

„Times” wyraża szczególne zadowole-

nie, że wizyta w Berlinie odbędzie się jako akt oddzielny a nie po drodze do Moskwy, widząc w tem symbol równości rokowań z Niemcami.

„Daily Telegraph” oczekuje, że jeszcze przed wyjazdem Simona i Edena do Berlina zostanie ogłoszone, iż ci sami ministrowie udadzą się na rozmowy ze Stalinem i Litwinowem w Moskwie oraz z marsz. Piłsudskim i min. Beckiem w Warszawie.

Rosja ostatecznie sprzedała kolej wschod.-chińską.

Tokio (PAT). Podpisanie układu w sprawie sprzedaży kolei północno-mandzurskiej przewidziane jest na 20 marca. Tekst układu ma być parafowany w bieżącym tygodniu.

Przesilenie rządowe na Węgrzech.

Budapeszt 4 marca (PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów rząd po krótkiej naradzie postanowił podać się do dymisji. Na kilka minut przed godziną 11-tą premier Goemboes udał się do regenta Horthy'ego.

O powodach ustąpienia rządu dotąd nic nie wiadomo. W kołach politycznych sądzą, że jest ono następstwem walki politycznej, jaka wywiązała się w związku z reformą ordynacji wyborczej i powstałym stąd nieporozumieniem natury osobistej.

Gömbös ponownie otrzymał misję.

Budapeszt (PAT) Regent Horthy przyjął do wiadomości dymisję rządu i powierzył premierowi Goemboesowi misję utworzenia nowego gabinetu. Premier Goemboes rozpoczął natychmiast pertraktacje.

Jak podaje Węgierska Agencja Telegraficzna, dymisja rządu miała na celu uspokoi-

nieczności wielkiej pracy dla podnoszenia poziomu życia szarego człowieka.

Akcja w tym kierunku nie może być tylko akcją gospodarczą.

Wywody ambasadora Filipowicza spełniająca rolę publiczność przyjmowała niesłychanie owacyjnie, a składała się ona głównie z członków Partji pracy, Legjonu młodych, Z. Z. Z., Związku pracy obywatelskiej kobiet (grupa p. Moraczewskiej), P. O. W. i t. d. Dowodziłoby to, że gospodarcza polityka rządu, której stale daje wyraz, na przykład „Gazeta Polska”, w tych kołach nie była sensacją polityczną. Związczą przed wyborami!

Wasz,

enie polityczne kraju. Niepokój i niepewność polityczna, jaka w ciągu ostatnich miesięcy zawiadła społeczeństwem, przynosiła szkody zarówno wewnętrznej jak i zagranicznej polityce państwa. Ustąpienie byłego gabinetu da możliwość premierowi utworzenia nowego oddanego mu rządu, który zapewni prowadzenie równej i celowej polityki tak na terenie zagranicznym, jak i wewnętrznym.

Nowy gabinet.

Skład nowego gabinetu jest następujący: premier i min. Honwedów Gömbös Gyula, sprawy zagr. Kanya Kalmah, sprawy wewn. Kozma Mikles, skarb Fabinyi Fihamer (dotychczasowy minister handlu), handel Bornomissza Geza, rolnictwo Daranyi Kalman, oświata Homan Balint, sprawiedl. Lazar Andor. Dwa resorty otrzymały nowych ministrów, a mianowicie sprawy wewn. i handlu. Min. spraw wewn. Kozma Mikles, członek izby wyższej i nac. dyrektor węgierskiej agencji telegraficznej oraz min. handlu Bornomissza, nac. dyrektor węgierskiego tow. elektr. Hungaria, są oddanymi przyjaciółmi premiera Gömbösa. Nowy rząd jutro przed południem złoży przysięgę, poczem odbędzie się posiedzenie rady ministrów. W południe członkowie gabinetu przedstawia się stronnictwu jednocy narodowej, popołudniu zaś o 5-ej w izbie posłów.

Premier Gömbös oświadczył współpracownikowi węgierskiej ag. telegraficznej, że program obecnego rządu nie będzie się w niczem różnił od polityki jego dotychczasowego gabinetu. Rząd jest przygotowany do pertraktacji na terenie polityki zagranicznej, które posłużą do utrwalenia pokoju. W polityce wewnętrznej również nie nastąpią żadne zmiany.

Na siemiach Rzpłitej.

405 stowarzyszeń lwowskich skreślonych z rejestru.

Starostwo grodzkie we Lwowie dokonało generalnej kontroli statutów stowarzyszeń i związków społecznych we Lwowie, wykreśliło z rejestrów 405 stowarzyszeń, wśród nich wiele takich, których statuty nie były odnawiane jeszcze od czasu przedwojennego. Niemniej jednak poważa jest ilość stowarzyszeń nowszych, które zostały wykreślone z rejestru. — Wśród wykreślonych stowarzyszeń widnieje m. i.: Kasyno miejskie, Tow. kapłanów obrządku łacińskiego archidiecezji lwowskiej, Tow. bratniej pomocy słuchaczy politechniki, Tow. katechetów im. św. Jana Kantego, „Ruska Hromada“, Koło T. S. L. im. Asnyka, Związek rodowy Dzieduszyckich, Stow. młodzieży Biatego Orła, Lwowskie tow. lokatorów, Związek słuchaczek żydówek wszechnicy lwowskiej, Polski zw. lekkoatletyczny, Tow. gimnastyczne „Sokół I“ (konny).

Młodzinar. konkurs skrzypcowy.

W niedzielę w Filharmonji odbyło się otwarcie międzynarodowego konkursu skrzypcowego imienia Henryka Wieniawskiego, pod protektoratem Prezydenta Rzplitej, dla uczczenia 100-nej rocznicy urodzin znakomitego skrzypka i kompozytora polskiego. Uroczystość zebrała wiele osobistości z kół politycznych, dyplomatycznych i artystycznych. Przy podium zajęli miejsce uczestnicy konkursu w liczbie kilkudziesięciu z Polski i zagranicy. Po przemówieniach wiceministra Korsaka, prof. Kochańskiego i Wieniawskiego rozpoczął się pierwszy etap konkursu.

Skrucha mordercy.

Sąd doraźny z początkiem stycznia 1932 r. skazał w Przemysłu na karę śmierci za zamordowanie Iwana Krywania trzech osobników: T. Rybija, Palucha i Nielnika. P. Prezydent zamienił im karę śmierci na karę dożywotnie go więzienia. Przed paru tygodniami wpłynęło do Sądu Okr. pismo Rybija, który donosi, że nie może znieść, by zupełnie niewinni Paluch i Nielnik cierpieli za zbrodnię, której winę ponosi on i nieiaki Klymajko, który go namówił do zbrodni. Rybija dotąd twierdził, że jest niewinny. Adwokat Rybija wygotował wniosek do Sądu Najwyższego o wznowienie postępowania wobec wyjścia na jaw nieznanych dotąd okoliczności. Rybija i jego dwaj towarzysze przebywają w zakładzie karnym w Drohobyczu.

Pracownicy okradali firmę systematycznie.

Prokurator przy sądzie okr. w Warszawie ukonczył już śledztwo w sprawie olbrzymiej afery systematycznej kradzieży w hurtowni materiałów aptecznych p. f. „Remedia“. Kradzieży dopuszczali się pracownicy tej firmy, a skradzione przedmioty sprzedawali paserom na terenie całej Polski. Po żmudnym śledztwie wszystkich paserów i złodziei aresztowano. — Ogółem zatrzymano 11 osób, na czele z paserami z Katowic, Grunwergiem i Waksermanową, oraz złodziejem z Sosnowca, Hamerem. — Suma, na którą okradziono firmę, wynosi przeszło 80.000 zł.

Werbował bezrobotnych do armji abisyńskiej.

W Łodzi pojawił się w ostatnich dniach niewykryty dotąd oszust i podając się za przedstawiciela konsulatu abisyńskiego, werbował bezrobotnych ochotników do armji abisyńskiej. Chętnych było bardzo wielu wobec nędzy panującej wśród bezrobotnych. Jako żołd obiecywał werbowanym 10 zł. dziennie, mundur i utrzymanie. Kandydaci do armji abisyńskiej musieli oszustowi narazie opłacać po 1—2 zł. tytułem wpisowego. Sprytny oszust, zebrawszy przy tym werbunku sporą sumę, ułotnił się, a niedoświadczeni żołnierze armji abisyńskiej dopiero po niewczasie spostrzegli się, że padli ofiarą oszustwa.

Oszuści w roli agentów poljeji.

Dwóch mieszkańców Halicza: Wł. Jasiński i J. Gracz postanowili odegrać rolę funkcjonariuszów policji i w tym charakterze coś zarobić. Obmyśliwszy plan działania, udali się do wsi Pukasowce, gdzie stacjonuje 6 pluton saperów, zatrudniony przy budowie mostu. Dwaj rzekomi ajenci policji wstąpili do chaty bogatego gospodarza Regnera i tu rozpoczęli szeroko zakrojone śledztwo w sprawie wykrycia rzekomych nadużyć przy budowie mostu. W toku „dochodzeń“ Gracz zaprosił Regnerową do drugiego pokoju i zaproponował jej zatuszowanie całej afery za drobną gotówkę. Nie nie wskórawszy od kobieciny, oszuści udali się do kancelarji plutonu saperów, gdzie urzędującemu kapralowi przedstawili się jako delegaci DOK X. Przemysłu, którzy przybyli w celu przeprowadzenia dochodzeń o nadużycia. Kapral jednak nie w ciemię bity, zorientował się w sytuacji i wezwał policję, która oszułów aresztowała.

Furja antyreligijna w Meksyku wciąż trwa.

Delegat Apostolski Meksyku, Mgr. Ruiz y Flores podał statystykę stanu religijnego w tym kraju. Otóż 7 milionów katolików jest pozbawionych kapłanów; 14 stanów nie posiada ani jednego kapłana, a wogóle zaś na 15 milionów katolików jest zaledwie 333 kapłanów. W diecezji Guadaluajara arcybiskup Orozco wyswięcił 20 kapłanów; — uroczystość ta odbyła się w tajemnicy i w ukryciu w podziemiach. Burmistrz m. Acapulco za potajemne ochrzczenie własnego syna kazał kapłana aresztować i skazał go na grzywnę. Skrajnie komunistyczne prawodawstwo staje się nierzadko powodem do krwawych zaburzeń. Wybuchają powstania, burmistrza Macuzpana zabito i wojska rządowe dopiero po sześciu godzinach walki rozruchy usnie-

rzyły, w stanie Talasco 60 „czerwonych koszul“ zostało zlynchowanych przez ludność. Niedawno Mgr. Diaz, arcybiskup Meksiko został skazany przez sąd meksykański na grzywnę 500 pesos za „nielegalne odprawienie obrzędów religijnych“ — to jest Mszy św. Dekret prezydenta pozwala pozycie meksykańskiej konfiskować wszystko, co stanowić może dowód propagandy religijnej. Rządowa Komisja „kulturalno-społeczna“ wydała rozporządzenie do wszystkich władz, że mają organizować co tygodnia kursy „kulturalne“, na których przenośna się ideę wykorzenienia chrześcijaństwa drogą zastąpienia uroczystości religijnych — uroczystościami o charakterze narodowym i świeckim. (KAP).

Listy z Czechosłowacji.

Walne Zebranie Czechosłowacko-Polskiego Towarzystwa w Pradze. — Praca nie poszła na marne. — Co wykonało towarzystwo dla zbliżenia czechosłowacko-polskiego?

(Korespondencja własna „Głosu Narodu“).

Praga, w marcu.

„Choć burza huczy w koło nas“... — tak zatytułował prof. Dr. Marjan Szykowski swój artykuł, poprzedzający sprawozdanie z działalności Czechosłowacko-Polskiego Towarzystwa w Pradze. W słowach streszcza się misja towarzystwa, które wytknęło sobie za cel budować przyjaźń pomiędzy bratnimi narodami. Obecnie przeżywamy kryzys we wzajemnych stosunkach polsko-czechosłowackich. Nie wolno jednak popadać w pesymizm. „Garść tych czuwających nie jest tak mała, jakby się mogło zdawać ogłuchłym od dziennikarskich polemik uszom czytelników gazet — pisze w swym artykule prof. Dr. Szykowski. — Nie jest ta garść mała zwłaszcza w Polsce. Przeciwnie: są tam miliony, całe dzielnice, całe wielkie stronnictwa polityczne i organy prasy codziennej, dla których straż nad Wisłą i straż nad Weltawą nie jest wcale rzeczą obojętną.“

My znowu powiedzieć możemy, że i w Czechosłowacji garść tych strażników nie jest mała. Wyrazem tego jest chociażby tylko działalność licznych stowarzyszeń polonofilskich, jakie w ostatnim czasie założone zostały na terenie Czechosłowacji, a którym przewodzi Czechosłowacko-polskie Towarzystwo w Pradze. Jemu właśnie poświęcić chcemy kilka uwag, w związku z odbytem dnia 28 lutego walnym zebraniem, które, powiedzcież można, było manifestacją uczuć społeczeństwa czechosłowackiego dla Polski i polskiego narodu.

Praca tego towarzystwa jest doniosła, chociaż prowadzona była bez rozgłosu. — Świadczy o tem sprawozdanie, przedłożone walnemu zebraniu. Bogata w tym roku była zwłaszcza działalność kulturalna. — Działalność na tem polu zainaugurowano wieczorem autorskim polskiego poety śląskiego, Adolfa Fierli ze słowem wstępem prof. Dr. M. Szykowskiego i recytacjami J. Minanykovej. Współ z innymi stowarzyszeniami polonofilskimi urządzono ca-

ły szereg imprez, z których wymienić należy: wieczór muzyki polskiej, odczyt Dra Karasa: Poznań i morze polskie, wspólnie z Klubem Polskim i Jednością Kobiet Słowiańskich urządzono odczyt artysty malarza Wlastimila Hofmana na temat: Malarstwo polskie. Przy współudziale wydawnictwa „Graficka prace“, Veleslavina, Polsko-czechosłowackiego Porozumienia Prasowego i Muzeum Narodowego urządzono wystawę współczesnej grafiki polskiej, następnie wystawę sztuki graficznej i przemysłu w Polsce. Przy współudziale Wydziału filozoficznego Uniwersytetu praskiego, Instytutu Słowiańskiego i słowiańskiego seminarjum dla słow. filologji urządzono uroczysty obchód 100-lecia Pana Tadeusza. Towarzystwo przyczyniło się do wystawienia Bałuckiego „Grubych ryb“ w cyklu sztuk słowiańskich autorów, zorganizowany przez Jedność Kobiet Słowiańskich. Odbył się też odczyt Dr. Al. Simonowej z Warszawy na temat „Polska w muzyce“. Sekcja akademicka towarzystwa urządziła odczyt inż. Iwana Pekarza na temat: „Wspomnienia z pobytu w Polsce“.

Towarzystwo zdawało sobie w zupełności sprawę z tego, że bez wzajemnego poznania się, nie może być mowy o trwałej przyjaźni. Dlatego też wielką uwagę poświęcano nauce języka polskiego, życiu towarzyskiemu i wycieczkom. W roku sprawozdawczym urządzono trzy kursa języka polskiego: kurs dla uczniów akademii handlowych, kurs dla oficerów. Kursy te prowadził prof. Dr. Vydra. Trzeci kurs prowadziła znana działaczka na polu kultury Dr. Iza Szaunowa.

Wszystkie imprezy połączone były z wycieczkami z zabawami towarzyskimi, podczas których uczestnicy mogli wzajemnie się poznać. W imprezach tych bowiem obok czeskich polonofilów brali udział członkowie kolonji polskiej w Pradze.

Towarzystwo przyjęło cały szereg zbiorowych wycieczek z Polski oraz poszczególnych osobistości polskich, przybywających do Pragi.

Walne zebranie miało przebieg imponujący. Obecność wybitnych przedstawicieli świata kulturalnego i politycznego świadczyła o doniosłości pracy towarzystwa.

G. P.

Taniej niż za cenę FILETU II. KLASY możemy podróżować SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT“

DZIS w kinie SWIT ul. Straszewskiego 18.

Arcydzieło nieporównanego piękna. Głośny na cały świat film muzyczny

Niedokończona symfonia

Reprezentacyjny film austriacki — Reżyser Willi Forst.

w rolach głównych **Marta Eggerth i Hans Jaray.** Niezapomniane cudne melodie wiedeńskie i węgierskie.

Kupuj tylko W DROGERJI im. SW. TERESY STEFANA HYŁY KRAKÓW WISŁNA 6.
mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie, kosmetyki, gabki, galanterja toaletowa, ziola, chemikalja i t. d.
TOWAR W WIELKIM WYBORZE, NAJLEPSZEJ JAKOSCI.
Ceny niskie. Ceny niskie.

Z całego świata.**Przed kanonizacją bł. Tomasza Morusa**

W sali konstystorza w Watykanie odbyło się w obecności Ojca św. uroczyste odczytanie dekretu „Tuto“ w sprawie kanonizacji bł. Tomasza Morusa i kardynała Fishera. Na uroczystości tej obecny był m. in. ambasador brytyjski Sir Eric Drummond z małżonką. Po odczytaniu dekretu zabrał głos arcybiskup Kinsley, który odczytał adres dziękczynny, poczem Papiież wygłosił mowę, poświęconą obu męczennikom. Przemówienie to nacechowane dużą serdecznością w stosunku do W. Brytanji, Ojciec św. zakończył udzieleniem błogosławieństwa.

Księża katolicy zmuszeni do opuszczenia Zagłębia Saary.

Dziesięciu księży katolickich, w tem wielu zakonników opuściło Zagłębie Saary. Są to księża, którzy w czasie plebiscytu opowiedzieli się za status quo. Prawa azylu ma im udzielić arcybiskup Salzburga, ks. dr. Waitz. (KAP).

O rzekomych objawieniach w Roggliswil.

W grudniu ub. roku całą Szwajcarię obiegła wiadomość o objawieniu się Matki Boskiej w Roggliswil, koło Lucerny. Ks. biskup ordynariusz z Bazylei wydelegował w styczniu br. specjalną komisję do zbadania „zjawisk“ w Roggliswil i „cudownych“ uzdrowień, złożoną z trzech uczonych kapłanów i dwu lekarzy. Po gruntownych badaniach komisja orzekła, że w Roggliswil nie było żadnych objawień ani cudów. To też w dniach ostatnich na łamach „Schweizerische Kirchenzeitung“ ukazało się pismo Ordynariusza, ostrzegające przed „objawieniami“ w Roggliswil. (KAP).

Dunikowski sam będzie produkował złoto

Były obrońca Dunikowskiego, adwokat Legrand przybył do San Remo w towarzystwie eksperta Bonna celem porozumienia się z Dunikowskim co do eksploatacji jego wynalazku. Po półtoragodzinnej rozmowie Legrand oświadczył przedstawicielowi „Martin'a“, że Dunikowski zamierza przystąpić do produkcji złota za pomocą swego aparatu. Jego dzienna produkcja wynosić będzie około 4 do 5 gramów, które będzie sprzedawał po 50 centimów za karat, podczas gdy cena rynkowa złota wynosi około 70 centimów.

Lawiny śnieżne pochłaniają ofiary.

Donoszą z Aosty: olbrzymia lawina śnieży zasypała trzech studentów z Florencji oraz dwóch przewodników. Pięciu pozostałych członków wycieczki garciarskiej zdołało się uratować.

W rejonie Monte Rosa lawina zasypała dwóch myśliwych z Brussen, którzy polowali na lisy.

CHOROBA TROPICALNA KRÓLA BELGIJSKIEGO. Król belgijski Leopold 3-ci cierpi na chorobę tropikalną. Król Leopold był badany przez lorda Dawsona, lekarza osobistego króla Jerzego, w klinice w Folkestone w Anglii.

JESZCZE JEDEN SKOK SAMOBÓJCZY Z SAMOLOTU. Nad lotniskiem w Toronto we Włoszech wyskoczył z aeroplanu z wysokości 1500 m. młody człowiek. Przypuszczają, że powodem samobójstwa była depresja wskutek braku pracy.

Życie gospodarcze.

Zmniejszenie opłat rzeźni i towarowych.

Ministerstwo spraw wewnętrznych kończy prace, związane z badaniem wysokości opłat targowych i rzeźni, pobieranych przez samorządy na terenie całego państwa. Przy opracowywaniu tego zagadnienia brano pod uwagę wnioski, dotyczące obniżenia wspomnianych opłat, przedstawione przez wszystkich wojewodów. W najbliższym czasie oczekiwania należy wydatka szeregów postawienia i poleceń, które przyniosą obniżenie dotychczasowych stawek opłat targowych i rzeźni, a przede wszystkim ustalać wysokość tych opłat jednolicie na całym terenie państwa. Obniżenie ulegną opłaty za świadczenia miejsca pochodzenia zwierząt, opłaty targowe i za korzystanie z rzeźni, za badanie lekarsko-weterynaryjne zwierząt żywych, mięsa itp., opłaty za usługi i świadczenia, pobierane przez miejskie przedsiębiorstwa obrotu zwierzętami rzeźni i mięsem. Wydania rozporządzeń w tej mierze należy oczekiwać w najbliższej przyszłości.

Z wystawą towarów polskich na Daleki Wschód

statek „Dardanus“ gotowy do wyruszenia

Statek regularnej linii Gdynia — Daleki Wschód, który zawinął przed kilku dniami do portu i w dniu 2 marca br. odpłynął do Chin, Japonii i krajów Malajskich, jako pływająca wystawa prób i wzorów polskiego przemysłu, rolnictwa i rzemiosła, jest całkowicie przystosowany do tej podróży.

Ogółem w wystawie bierze udział przeszło 70 wystawców. Najliczniej reprezentowane są branże włókiennicza, konfekcyjna, spożywcza i metalurgiczna. Branżę włókienniczo-konfekcyjną mianowicie reprezentuje ogółem 30 wystawców, a w tem 12 z Łodzi, 11 z Białogostku, po dwóch z Warszawy, Tomaszowa i Sosnowca, a dalej Żyrardów, Pabjanice itp. Ponadto w wystawie biorą udział wszystkie większe huty górnośląskie, produkujące rury wodociągowe i gazowe, wszelkiego rodzaju stal i żelazo handlowe, cynk, śruby, gwoździe, liny stalowe, narzędzia ogrodnicze i rzemieślnicze. Na dział włókienniczo-konfekcyjny składają się wszelkiego rodzaju tekstylja, trykotaże, płótna, perkaliki, koce, berety i ubrania gotowe.

Dość poważnie reprezentowane jest na pływającej wystawie drzewnictwo, które nadesłało różne gatunki próbek dyktu, fornierów i mebli giętych. W tym zakresie udział w wystawie bierze również naczelna dyrekcja lasów państwowych.

Pozatem uczestniczy w wystawie kilkanaście firm przemysłu spożywczego, wyrabiających konserwy mięsne i jarzynowe, bekony, wódki i likiery oraz wyroby cukiernicze. Dalej wyróżnić chemię, jak nawozy sztuczne itp., wyróżnić wyrobów fajansowych i hurtu szklane. Ponadto własne kioski posiadają monopole tytoniowy i solny, „Centropapier“, Polskie Biuro Podróży „Orbis“ oraz wydział turystyki ministerstwa komunikacji.

8.990 skrzyń jabłek sowieckich sorzedano na licytacji w Gdyni.

Izba Przemysłowo-Handlowa komunikuje, że „Bałtyckie Ankije Owocowe“ w Gdyni sprzedały z licytacji dnia 20 lutego br. 4.130 skrzyń jabłek sowieckich po cenie od zł. 25 do 32 za skrzynkę o wadze około 12 kg. netto. Również dnia 27 lutego br. aukcje te sprzedały z licytacji 4.800 skrzyń jabłek sowieckich po cenie od zł. 25—28 za skrzynkę o wadze około 19 kg. netto.

Odbiorcami towaru były organizacje kupieckie oraz indywidualni kupcy owocowi (hurtownicy i detaliści).

Projekt opodatkowania sztucznych tłuszczów.

Samorząd gospodarczy otrzymał do zapinowania projekt ustawy o opodatkowaniu tłuszczów, której celem jest stworzenie pomyslniejszych warunków zbytu dla tłuszczów pochodzenia krajowego.

Ustawa wprowadza mianowicie opodatkowanie sztucznych tłuszczów jadalnych, mające na celu ograniczenie konkurencji tych tłuszczów z tłuszczami naturalnymi, a zarazem ograniczenie importu sztucznych tłuszczów pochodzenia zagranicznego.

Funt angielski nadal spada.

Obroty walutowe na rynku prywatnym odbywały się wczoraj pod znakiem dalszej, bardzo silnej niżki kursu funta angielskiego. Funt szterl. (czeki) notowano po 24.80 zł. Kurs dolara wynosił 5.23 zł.

Od piątku dnia 1-go marca w kinoteatrze „UCIECHA“

Najnowszy najkosztowniejszy film sezonu. — Arcydzieło nieporównanego piekna. — Głośny na cały świat film muzyczny

Niedokończona symfonia

Reprezentacyjny film austriacki. Reżyser: Willi Forst.

Opracowanie muzyczne: na motywach Schubertowskich — W. Schmidt — Gerstner.

W rolach głównych **Marta Eggerth, Hans Jaray.** Współudział: Wiedeńska orkiestra Filarmonijna oraz Chór Dziecięcy „Wiener Sängerknaben“.

Niezapomniane cudne melodie austriackie i węgierskie.

45-lecie Studium i Wydziału Rolniczego U. J.

W przepelnionej, po trzegi, auli Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła się wzruszająca uroczystość pierwszego Zjazdu koleżeńkiego byłych Studentów Studium i Wydziału Rolniczego Wszechnicy Jagiell.

Mimelo 45 lat od chwili, gdy grono osób przejętych troską o rozwój polskiego rolnictwa i podniesienia intelektu wsi polskiej, z postem do Sejmu galicyjskiego. Prezesem Tow. Rolniczego Krakowskiego, Franciszkiem hr. Mycielskim, Profesorami Wszechnicy Jagiell. Emilem Godlewskim, Edwardem Janczewskim, Rektorem Kasparkiem i Ministrem Julianem Dunajewskim na czele zainicjowało założenie pierwszej polskiej uczelni rolniczej o charakterze akademickim, będącej częścią składową Wydziału Filozoficznego Wszechnicy Jagiellońskiej.

POWSTAŁO STUDJUM ROLNICZE,

które pod światłem kierownictwem Dyrektora prof. Godlewskiego, jakkolwiek niedostatecznie pod względem materialnym uposażone przez rząd austriacki, stało się placówką naukową nadzwyczaj pożyteczną, dążącą energicznie do szybkiego rozwoju.

W pierwszych latach istnienia Studium słuchaczami tegoż była, niemal wyłącznie, młodzież z b. zaboru rosyjskiego, nie posiadająca polskiej uczelni rolniczej na terenie b. Kongresówki i obecnych kresów wschodnich.

Od roku 1905 frekwencja słuchaczy zwiększa się szybko. Studium Rolnicze rozwija się coraz lepiej, otrzymuje fermę doświadczalną w Mydlnikach pod Krakowem, kształci, pod kierunkiem wybitnych specjalistów, coraz więcej młodzieży, która, w murach prastarej Wszechnicy zdobywa wiedzę i budzi w sobie ducha narodowego bez względu na istnienie kordonów granicznych zaborców.

Studjum Rolnicze z biegiem lat wykazuje ekspansję, nie może się już pomieścić w ciasnych salach Collegium Iuridicum na ulicy Grodzkiej. Poszczególne wykłady odbywają się w Collegium Novum, Collegium Anatomicum, w Bibliotece Jagiellońskiej, na Prądniku etc.

W zimie 1919 roku Studium Rolnicze doznało się nowego, odpowiedniego, pomieszczenia: kosztem przeszło 600.000 koron został wybudowany, w Alei Mickiewicza, monumentalny gmach zwany obecnie Collegium Godlewskiego. W dwa lata później nastąpiła

REORGANIZACJA PLANU NAUK

na Studium. Kurs trzyletni zamieniono na czteroletni.

Wojna światowa wpłynęła ujemnie na prace Studium Rolniczego z powodu zmniejszenia się liczby uczniów, uszkodzenia gmachów i zakładów doświadczalnych.

Po długim okresie pracy przygotowawczej i zdobytych, licznych, doświadczeniach Studium Rolnicze uległo gruntownej reorganizacji i przemianowane zostało, w roku 1923 na samodzielnny Wydział Rolniczy Uniwersytetu Jagiell, obejmujący 15 katedr, pod władzą dziekana prof. Surzyckiego. Poczynając od 1924 roku wprowadzono nową, pożyteczną reformę, mianowicie specjalizację dla słuchaczy czwartego roku w zakresie ogólnoroślinnym, ogrodnictwem, hodowlą roślin, doświadczalnictwem, ekonomiczno - spółdzielczym, produkcji zwierzęcej, rybactwa i produkcji roślin.

Studjum i Wydział Rolniczy Wszechnicy Jagiell, ukończyło, w okresie 1890—1934 roku 377 słuchaczy i słuchaczek, którzy, po zdaniu odpowiednich egzaminów otrzymali tytuł Inżyniera rolnictwa.

Prócz tego pełny kurs nauk odbyło około 2000 słuchaczy i słuchaczek nadzwyczajnych. Przez cały czas swego istnienia Studium i Wydział Rolniczy wykazywały nadzwyczajną żywotność i czynny udział w pracy naukowej i społecznej.

Nazwiska Profesorów i byłych słuchaczy wyżej wymienionych uczelni widnieją w Akademii Umiejętności, Senatach Akademickich Uniwersytetu, w Sejmie, Senacie, radach Ministrów, na liście wyższych urzędników państwowych, kierowników wyższych i średnich szkół rolniczych, organizacji rolniczych i społecznych.

Wysoki poziom naukowy Studium i Wy-

działu Roln. wpłynął decydująco na rozwój rolnictwa w Polsce. Kierownictwo gospodarstw rolnych objeli ludzie doskonale przygotowani, fachowo uzdolnieni, którzy w znacznym stopniu, zdolali osłabić fatalne skutki wojny i kryzysu gospodarczego.

Byli słuchacze Studium i Wydziału Roln. Wszechnicy Jagiell, żywiąc głęboką wdzięczność dla wszystkich żyjących i zmarłych organizatorów i Profesorów tych uczelni, solidaryzując się z opinią Senatu Akademickiego Uniwersytetu Jagiell, potępiają zamierzoną w roku 1933

LIKWIDACJĘ WYDZIAŁU ROLN.

uznają natomiast konieczność utrzymania ale stałego rozwoju tak pożytecznej placówki polskiej nauki rolnictwa, jaką jest Wydział Rolniczy najstarszej polskiej wszechnicy.

Okres czterdziestopięcioletniej, owocnej, pracy ludzi, którzy położyli niespożyte zasługi dla fachowego wykształcenia wielu pokoleń rolników jest mocnym fundamentem na którym można śmiało oprzeć rozwój nowych placówek polskiej kultury.

Wymownym dowodem uznania zasług i wartości byłego Studium Rolniczego byli osiwi ojcowie uczestniczący w zjeździe koleżeńskim wraz z synami, którzy ukńczyli tę samą uczelnię, noszącą wprawdzie obecnie inną nazwę, ale będącą dalszym ciągiem tej, z której wyrzastali z nauk.

Nastroj życzliwości dla uczącej się młodzieży, wytworzony przez nieodżałowanej pamięci prof. Emila Godlewskiego trwa nadal. Tradycja została uszanowana.

Obecny Dziekan Wydziału Rolniczego Wszch. Jagiell, Prof. Władysław Vorbradt i Prodziekan Prof. Kazimierz Rouppert są ludźmi wybitnie zasłużonymi na polu naukowym i wytrawnymi organizatorami.

Wojna i kryzys ekonomiczny podcięły byt wielu gospodarstw rolnych, pozostałe zaś poważnie osłabiła.

Pomimo to uczestnicy zjazdu byłych słuchaczy Studium i Wydziału Rolniczego Wszch. Jagiell, wstępując, po wielu latach, w progi Wszechnicy, nie wzniesli okrzyku: Ave Almae Matris moriturę te salutant!

Powstrzymała ich od tego wiara w lepszą przyszłość, konieczność spełnienia do końca włożonych na nich obowiązków.

Jan Chrzanowski.

Znaczki starościńskie do metryk (na terenie powódziowym).

Z powiatu bocheńskiego otrzymujemy następujący list:

„Starostwo w Bochni porozysłało do urzędów parafjalnych w powiecie a więc i na teren zniszczony w ub. roku przez powódź, a mianowicie wskutek wylewu Raby, znaczki po 5 i 10 groszy do nalepiania na metrykach, aby te grosze ściągać, odsyłać do starostwa i trapić ludzi znowu nowymi podatkami na wsi, gdzie i tak już dużo metryk trzeba wydawać za darmo. Już sam stempel za 1 złoty kosztuje 1.10 zł., nadto metryka zamiast 1 zł. lub 2 zł. (bo różne taksy są pobierane za metryki na utrzymanie kancelarii parafjalnej) będzie kosztować 1.10 zł. i tak co krok, to jakiś dodatek. Podobnie jest i po szkołach, gdzie wprowadzono sprzedaż różnych znaczków. Czyż to możebne do zniesienia? Niejednemu powie sobie, że księża wynajdują nowe podatki. Chociaż jestem dotknięty powodzią i rzekłem się w gminie wszelkich zasiłków i tu złożę także jakiś datek Starostwu na powodź, ale nie ośmieliłbym się od moich parafjan żądać takich dodatków choćby nawet 5 groszy, gdy widzę, że niejedynemu ma grosza na sól lub zapalki, a metrykę trzeba wydać bardzo często za darmo. Jednym te komitet powodziowe dają za dużo, a drugim potrzebującym nie albo bardzo mało i stąd mnożą się szemrania zamiast podziękowań.“

Do słusznych uwag powyższych nie potrzeba właściwie żadnych komentarzy. Jest jasnym, że obciążanie ludności wiejskiej — przy dzisiejszym jej stanie finansowym, nowymi opłatami, a już zwłaszcza na terenach powodziowych, — nie prowadzi do żadnego celu. Sądymy, że władze wezmą te względy pod uwagę.

—oo—

Idea ustroju stanowo-zawodowego w Szwajcarii.

Zarząd główny Związku robotników chrześcijańskich na konferencji, odbytej w Zurichu pod przewodnictwem rady narodowej Józefa Scherrera, uchwalił szereg rezolucji o charakterze programowym, w których w szczególności sposób podkreślona została konieczność reformy życia ekonomicznego w myśl założeń ustroju stanowo-zawodowego. Związek zapowiedział, że w odpowiednim czasie wystąpi z konkretnym projektem rewizji konstytucji w tym duchu. (KAP).

—xx—

Roosevelt nie dopuści do inflacji.

Jak donoszą ze Stanów Zj. dyrektor rady narodowej N. R. A. Donald Richberg oświadczył, iż dopóki prezydent Roosevelt będzie kierował losami Stanów Zjednoczonych, nie będzie inflacji w Ameryce.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

Revolucja w Atenach.

rozchodzi się szybko na całą Grecję. Zdjęcie przedstawia rynek ateński, gdzie rozpoczęły się pierwsze starcia rebeliantów gen. Plastirasa z rządowymi oddziałami.

Tapczany rozkładanki (Nowość) do przechowania pościeli, otomany, sprzedaż najtaniej tapicer. Kraków, Tomasz 4.

FORTEPIANY-PIANINA FISHARMONJE
WŁADYSŁAW BOŁONSKI
KRAKÓW, UL. SW. ANNY 3. Tel. 10465.

